

Michał Jantarski, Roman Maniarski, Waldemar Błaziak

STWIERDZENIE ORLICY *LARUS ICHTHYAETUS* NA STAWACH W GÓRKACH (WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE)

W dniach 11–19 maja 2002 roku na stawach w Górkach (gm. Wiślica, woj. świętokrzyskie) przebywał 1 os. orlicy *Larus ichthyaetus* (Akceptacja KF PTZool.). Ptaka wielokrotnie obserwowano w spoczynku i w locie, w bezpośrednim porównaniu z mewą białogłową *Larus cachinnans*, z bliskiej odległości (minimalna 20 metrów) i w bardzo dobrym oświetleniu.

Obserwowany ptak był w bezpośrednim porównaniu wyraźnie większy od mewy białogłowej. Zwracał uwagę masywny tułów, bardzo duża głowa ze spłaszczonym czołem, oraz potężnych rozmiarów dziób. W locie charakterystycznym elementem były relatywnie długie, łukowato wygięte skrzydła, węższe niż u mewy białogłowej i ostrzej zakończone, co nadało mewie specyficzną sylwetkę. Ptak zwrócił na siebie uwagę swoim intensywnie czarnym, kompletnym kapturem. Dziób był masywny o intensywnych kolorach: żółty, na końcu czerwony, z czarnym paskiem przedkończowym. Nad i pod okiem widoczne były bardzo wyraźne białe sierpy. Nogi w zależności od intensywności padającego światła żółtawe lub zielonawe. Skrzydła z wierzchu jasnopopielate, od spodu białe. Końce skrzydeł czarne. Na białym ogonie, na środkowych sterówkach, widoczny czarny, nierównomiernej szerokości szczytkowy pasek ogonowy, którego obecność świadczy o tym, że ptak mimo zestawu cech ptaka dorosłego (kompletny czarny kaptur, bardzo jaskrawy dziób, brak znaczeń na pokrywach skrzydłowych) był osobnikiem w 3 szacie wiosennej (*subadultus*) (fot. 1). Obserwacja została udokumentowana zestawem fotografii. Ptaka obserwowali także: B. Jabłoński, J. Sułek, W. Szczepaniak, M. Ciach, M. Cwynarski, J. Barnes.

Po raz pierwszy stwierdzono orlicę w Polsce w roku 1978 (Grabiński *et al.* 1979). Od końca lat 80. notowana jest niemal corocznie i do końca 2001 roku stwierdzono ją 29 razy (Tomiałojć i Stawarczyk 2002, Komisja Faunistyczna 2003). Powyższe stwierdzenie jest pierwszym w Krainie Gór Świętokrzyskich. Obserwacja 1 os. z 4 IV 1995 roku na stawach w Maleszowej (Wilniewicz 1998) została poddana autorewizji obserwatora (Komisja Faunistyczna 2003).

Literatura

- Grabiński W., Lontkowski J., Stawarczyk T., Tomiałojć L. 1979. *Pierwsze stwierdzenie mewy orlicy, Larus ichthyaetus Pall. w Polsce*. Przegł. Zool. 23: 258-259.
- Komisja Faunistyczna 2003. *Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2002*. Not. Orn. 44: 195-219.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. *Awifauna Polski. Rozmieszczenie, Liczebność i zmiany*. PTPP „pro Natura”. Wrocław
- Wilniewicz P. 1998. *Pierwsze stwierdzenie orlicy (Larus ichthyaetus) w Krainie Gór Świętokrzyskich*. Kulon 3: 97-98.

Adresy autorów:

Michał Jantarski, ul. Nowowiejska 5/137, 25-532 Kielce, e-mail: mjantar@op.pl
Roman Maniarski, Pawłowice 3, 28-411 Michałów, e-mail: rmann@wp.pl
Waldemar Błaziak, Michałów 285/9, 28-411 Michałów

OBSERVATION OF THE GREAT BLACK-HEADED GULL *LARUS ICHTHYAETUS* ON PONDS AT GÓRKI (ŚWIĘTOKRZYSKIE PROVINCE)

Summary

On 11-19 May 2002, one *subadult* great black-headed gull *Larus ichthyaetus* was observed on ponds at Górki (S Poland). This is the first record of this species from the Świętokrzyskie Mountains. Accepted by the Avifaunistic Commission.

Fot. 1. Orlica *Larus ichthyaetus*, 11 V 2002, stawy w Górkach. (fot. W. Błaziak)

Photograph 1. The great black-headed gull *Larus ichthyaetus*, 11 May 2002, ponds at Górkach (photograph taken by W. Błaziak)